

Dosarul nr. 2r-386/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător L. Mitrofan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători L. Bulgac, O. Cojocaru, I. Dutca

DECIZIE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Ecaterina Safonova (Leonti),
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii Neverov
către Ecaterina Safonova (Leonti) și Petru Jitaru cu privire la repararea prejudiciului
cauzat prin infracțiune,

împotriva încheierii din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituită cererea de apel a Ecaterinei Safonova (Leonti) depusă împotriva hotărârii
din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 01 februarie 2010, Evghenii Neverov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Petru Jitaru și Ecaterina Leonti cu privire la încasarea prejudiciului
material și moral cauzat prin infracțiune.

Prin hotărârea din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea a fost admisă integral, fiind încasată suma de 2 585 de euro, convertiți în lei,
conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data încasării, cu titlu de
prejudiciu cauzat prin comiterea infracțiunii, prejudiciul moral în sumă de 20 000 de
lei și 100,00 de lei cu titlu de cheltuieli pentru citare publică.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, pârâta Ecaterina
Safonova (Leonti) a contestat-o cu apel la 30 decembrie 2019, solicitând instanței și
repunerea cererii de apel în termen.

Prin încheierea din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis demersul
apelantei privind repunerea în termenul legal de înaintare a cererii de apel și, totodată,
nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat apelantei termen de până la 18 iunie 2020,
pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii, cu
indicarea motivelor de drept și de fapt pe care se întemeiază apelul și pentru a
prezenta dovada achitării taxei de stat în sumă de 1 223,69 de lei.

Concomitent, s-a explicat apelantei că, în cazul în care nu vor fi lichidate
neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu
actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către Ecaterina Safonova (Leonti) a fost restituit pe motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel expuse prin încheierea din 26 mai 2020.

La 06 iulie 2020, Ecaterina Safonova (Leonti) a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 23 iunie 2020, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei pentru examinarea în fond.

În motivarea recursului a indicat că prin apelul preventiv, subsemnata s-a expus asupra temeiurilor și motivelor și, anume că: circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei (lit. a), b), d) alin. (1) al art.385 Cod de procedură civilă. Or, de către recurentă sunt expuse prin apelul preventiv motivele de drept și de fapt.

Totodată, a indicat că, subsemnata a manifestat seriozitatea cu referire la examinarea apelului în fond, fiind achitată taxa de stat.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 23 iunie 2020, este depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat întemeiat și care necesită a fi admis din următoarele considerente.

La 30.12.2019, Ecaterina Safonova (Leonti) a depus cerere de apel preventiv împotriva hotărârii din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

După cum atestă actele cauzei, în legătură cu faptul că apelanta-recurentă nu a prezentat apelul motivat și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului, prin încheierea din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și apelantei i s-a stabilit un termen rezonabil până la 18 iunie 2020 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat.

La 15.06.2020, apelanta-recurentă a prezentat dovada de achitare a taxei de stat, iar în scrisoarea-cerere privind înlăturarea neajunsurilor (f. d. 112), a indicat că este imposibilă prezentarea unui act motivat cu expunerea faptelor în drept și în fapt, deoarece prima instanță contrar normelor legale încă nu i-a expediat hotărârea motivată.

În același timp, a solicitat ca în cazul în care până la cercetarea apelului nu i se va elibera copia hotărârii motivate, să fie acceptat apelul preventiv cu titlu de apel motivat și să fie dispusă examinarea apelului.

Ulterior, instanța de apel, considerând că de către apelantă nu au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 26 mai 2020, a restituit cererea de apel pe motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile constatate – nu a depus apelul motivat.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, în alți termeni

apelul urmează a fi motivat, iar în cazul depunerii apelului nemotivat survin consecințele prevăzute de art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă. Neîndeplinirea condițiilor art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă constituie temei de restituire a cererii de apel, în conformitate cu prevederile art. 369 Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul constată că, potrivit materialelor cauzei, apelanta-recurentă a declarat apelul preventiv la 30.12.2019 (f. d. 96-97), totodată, indicând în cererea de apel circumstanțele care, în viziunea ei, au importanță pentru judecarea apelului.

În același timp, din conținutul acesteia rezumându-se motivele de fapt și de drept, prin care apelanta își manifestă dezacordul cu soluția primei instanțe. În așa fel, apelul prezumându-se a fi motivat, iar instanța de apel urmând să se expună asupra temeiniciei sau netemeiniciei acestuia. Cu atât mai mult că, însăși apelanta, prin cererea din 15.06.2020 (f. d. 112), neavând posibilitatea prezentării mai ample a circumstanțelor de fapt și de drept, solicită ca în cazul în care până la examinarea apelului nu i se va comunica hotărârea motivată a primei instanțe, apelul preventiv să fie considerat motivat și să fie dispusă examinarea acestuia. Or, apelanta-recurentă dă de înțeles că apelul urmează să fie examinat în baza motivelor de drept și de fapt expuse în apelul preventiv, dat fiind faptul că nu i s-a comunicat actul de dispoziție motivat a primei instanțe și nu are o altă posibilitate de a-și motiva apelul declarat altfel decât cum sunt reflectate circumstanțele în apelul preventiv.

Din această perspectivă, instanța de recurs mai reține că, reieșind din prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel judecă cauza în limitele cererii de apel, lipsa unor argumente sau dovezi noi nu constituie temei de restituire a cererii de apel.

Totodată, este de menționat că legislația procedurală nu instituie regula, potrivit căreia, în cazul în care în opinia instanței de apel, apelul nu este suficient de motivat, instanța va acorda termen apelantului pentru a prezenta apel suplimentar întru motivarea temeiurilor de fapt și de drept, în baza cărora recurentul solicită modificarea sau desființarea hotărârii atacate.

Aspectele menționate conduc la concluzia despre o interpretare eronată a normelor de drept procedural, care aduce atingere dreptului persoanei la un proces echitabil.

Nu în ultimul rând este de menționat că, având în vedere și faptul că cererea de apel poartă denumirea de apel preventiv, în conformitate cu art. 166 alin. (6) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

Astfel, analiza situației de fapt și de drept atestă că încheierea instanței de apel din 23 iunie 2020 este lipsită de temei juridic, vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar această situație este de natură să genereze încălcarea dreptului persoanei la o cale de atac pe motive vulnerabile.

Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Or, restituirea cererii de apel, în afara condițiilor stabilite de lege, încalcă dreptul apelantei-recurente la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene

pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pe cale de consecință, Colegiul apreciază recursul declarat de Ecaterina Safonova (Leonti), ca unul întemeiat și care necesită a fi admis, cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020 și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ecaterina Safonova (Leonti).

Se casează încheierea din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii Neverov către Ecaterina Safonova (Leonti) cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru